

Jaws

Linda Polman

Beeldvorming is álles in de internationale politiek. Belarus nodigde Syriërs en Irakezen uit om via Minsk naar de grens van Polen te reizen. Maar Polen liet hen niet binnen en de Belarussische grenswachten lieten hen niet terugkeren. Zo kwamen de migranten voor het oog van toegestroomde tv-camera's klem te zitten in het grensgebied bij een paar graden onder nul. De Belarussische tv toonde beelden van Poolse militairen die met knuppels kleumende mensen aftuigden: dit is hoe onmenselijk Europa omgaat met vluchtelingen, was de boodschap. De Poolse tv toonde een filmpje dat zou zijn aangetroffen op het mobieltje van een van die migranten, van een man die seks had met een paard. 'Deze mensen zijn beesten', was de boodschap van de Poolse minister van Binnenlandse Zaken. Toen bekend werd dat het filmpje van een of andere pornosite was geplukt, was Polen inmiddels al uitgeroepen tot de nieuwe hoeder van Europa. Eurocommissaris Ylva Johansson tweette dat Polen moedig de Europese vrede bewaarde, want wat Belarus deed, was 'hybride oorlogvoering tegen de Europese Unie.'

Maar het was geen oorlog in dat grensgebied. Waar we naar keken was het logische gevolg van het Europees migratie- en asielbeleid. Europese landen doen er álles aan om het mensen uit arme landen onmogelijk te maken naar Europa te reizen. Ze krijgen geen visa, dus komen ze illegaal. En dus willen Europese landen een bufferzone om zich heen houden van landen die die mensen tegenhouden of zonder zeuren terugnemen. Daarbij geldt: wie zoet is krijgt lekkers. Landen die meewerken aan dit EU-beleid krijgen ontwikkelingshulp en technologie om hun legers mee op te pimpen. Wie niet meewerkt, krijgt sancties aan zijn broek.

Belarus kreeg sancties omdat het een Ryanair-toestel dwong in Minsk te landen en voor het opzeggen van het verdrag met de EU om vluchtelingen terug te nemen. 'Wij vangen hier massa's migranten. Nu mogen jullie ze zelf vangen,' zei president Loekasjenko. Hij opende zijn grens met Polen en haalde een paar vliegtuigen vol migranten naar Belarus.

Andere landen in de bufferzone om Europa heen doen het net zo. Als Turkije, Libië, of Marokko iets uit Europa niet bevalt – commentaar op hun mensenrechtenbeleid, of als ze meer geld van de EU willen voor vluchtelingenopvang – dan draaien ze hun vluchtelingenkraantjes open en stromen mensen Europa binnen, net zo lang tot de EU tegemoet komt aan hun grieven.

Per december heeft Soedan zich bij dit rijtje afpersers gevoegd. Het Soedanese militaire regime wijst er fijntjes op dat het enerzijds door de EU wordt bekritiseerd om de machtsgreep afgelopen oktober, maar dat het anderzijds diezelfde militairen zijn die ervoor zorgen dat vluchtelingen niet naar Europa ontsnappen. Soedan herbergt meer dan een miljoen vluchtelingen uit buurlanden en drie miljoen ontheemden in eigen land. Europa moet een vluchtelingengolf tegemoet zien als Brussel het militaire regime niet als wettig erkent.

Europa maakt bondgenootschappen afhankelijk van meewerken aan het Europese migratiebeleid. Maar als Libië, Soedan, Turkije en Belarus

hetzelfde doen noemen we het 'hybride

oorlogvoering'. Draai de film Jaws voor de gein eens achterstevoren af.

Dan krijg je een heel ander beeld van die haai. Dan is het een hartverwarmende vis die aan gehandicapte zwemmers armen en benen uitdeelt. Alles is een kwestie van hoe je ertegenaan wil kijken. ■

